

www.mevzuattakip.com.tr

Belediye Kanunu ile İhale ve Personel Hukuku Uygulamalarında Kan ve Sihri Hısmılık Kısıtlamaları

UYARI: Makale'nin tamamına, sitemize üye girişi yaptıktan sonra ulaşabilirsiniz. Siteye üye değilseniz, lütfen ÜYE OL butonuna tıklayarak üye olunuz. Üyelik esnasında, girilen bilgilerin şüpheli olması halinde, üyeliğiniz silinecektir.

BELEDİYE KANUNU, İHALE VE PERSONEL HUKUKU UYGULAMALARINDA KAN VE SİHRİ HİSİMLİK KISITLAMALARI

Halil MEMİŞ

MİARGEM Başkanı

1. Genel Olarak

Kamuda yürütülen iş ve işlemlerde, kamu işlemlerine güvenilirliği sağlamak ve kayırmacılığı önlemek amacıyla, kamusal bazı iş ve işlemlerde "kan ve sihri hısmılık" konusu gündeme gelebilmekte ve buna dayalı bazı kısıtlamalar kendisini gösterebilmektedir.

Belediyeler açısından da bazı iş ve işlemlerde bu kısıtlamalarla karşılaşmamız söz konusudur. Bu incelememizde, belediye başkan ve üyelerinin belediye meclisi ve encümen kararlarında, belediye çalışanlarının ihalelerle ilgili işlemler ile personel işlemlerinde uymaları gereken "kan ve sihri hısmılık" kısıtlamaları üzerinde duracağız.

Öncelikle, bu kısıtlamaya ilişkin düzenlemelere yer vereceğiz ve sonrasında kan ve sihri hısmılık ve derecelerini izah edeceğiz.

Kamu görevlilerinin; bazı görevleri yürütürlerken veya üyeleri oldukları komisyon, kurul veya meclislerdeki toplantılarına iştirak ederlerken belli derecelerdeki kan ve sıhri hısımları ile ilgili sınırlamalarla karşılaşmaları söz konusudur.

Bu kısıtlamalar bazen kamu görevlileri açısından olabildiği gibi, bazen de bu kamu görevlilerinin kan ve sıhri hısımları ile ilgili olabilmektedir.

Bu sınırlamalara uyulmadan yapılan işlemlerden dolayı hakları etkilenen kişilerin hukuki yollara başvurulmaları da söz konusu olabilmektedir.

2. Kan ve Sıhri Hısımlık Kısıtlamasına İlişkin Hükümler

2.1. 5393 sayılı Belediye Kanunu

Kanunun “Başkan ve meclis üyelerinin görüşmelere katılamayacağı durumlar” başlıklı 27 nci maddesine göre belediye başkanı ve meclis üyeleri,

- münhasıran kendileri,
  - ikinci derece dâhil kan ve kayın hısımları ve evlatlıkları
- ile ilgili işlerin görüşüldüğü meclis toplantılarına katılamazlar.

2.2. 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu

Devlet İhale Kanunu’nun “İhaleye katılamayacak olanlar” başlıklı 6 ncı maddesine göre ihaleyi yapan idarenin; ita amirleri ile ihale işlemlerini hazırlamak, yürütmek, sonuçlandırmak ve denetlemekle görevli olanların yanısıra bunların;

- Eşleri ve
  - İkinci dereceye kadar (ikinci derece dahil) kan ve sıhri hısımları,
- doğrudan veya dolaylı olarak ihalelere katılamazlar.

2.3. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu

Kamu İhale Kanunu’nun “İhaleye katılamayacak olanlar” başlıklı 11 inci maddesine göre ihaleyi yapan idarenin;

- İhale yetkilisi kişileri ile bu yetkiye sahip kurullarda görevli kişiler ile ihale konusu işle ilgili her türlü ihale işlemlerini hazırlamak, yürütmek, sonuçlandırmak ve onaylamakla görevli olanlar ve bunların;

- Eşleri
- Üçüncü dereceye kadar kan hısımları

- İkinci dereceye kadar kayın hısımları

- Evlatlıkları ve evlat edinenleri

doğrudan veya dolaylı veya alt yüklenici olarak, kendileri veya başkaları adına hiçbir şekilde ihalelere katılamazlar.

2.4. Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik

Yönetmeliğin “Sınav kurulu ve görevleri” başlıklı 15 inci maddesine göre görevde yükselme sınavına sınav kurulunun başkan ve üyelerinin eşlerinin;

- İkinci dereceye kadar (bu derece dâhil) kan ve sıhrî hısımlarının

katıldığıının tespit edilmesi halinde, bu üye veya üyeler sınav kurulu üyeliğinden çıkartılır ve bunların yerine yedek üye veya üyeler görevlendirilir.

2.5. Mahalli İdarelere İlk Defa Atanacaklara Dair Sınav ve Atama Yönetmeliği

Yönetmeliğin “Sınav kurulu ve görevleri” başlıklı 13 üncü maddesine göre giriş sınavına, sınav kurulunun başkan ve üyelerinin eşlerinin;

- Üçüncü dereceye kadar (bu derece dâhil) kan ve sıhrî hısımlarının

katıldığıının tespit edilmesi halinde, bu üye veya üyeler sınav kurulu üyeliğinden çıkarılır ve bunların yerine yedek üye veya üyeler görevlendirilir.

3. Kan ve Sıhri Hısımlık

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu’nda, kan ve sıhri (kayın) hısımların kimler olduğu ile hısımlık derecelerinin nasıl belirleneceği konusunda bazı hükümlere yer verilmiştir.

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu’nun “Kan (soy) hısımlığı”nı düzenleyen 17 nci maddesine göre; kan hısımlığının derecesi, hısımları birbirine bağlayan doğum sayısı ile belli olur. Biri diğerinden gelen kişiler arasında üstsoy-altsoy hısımlığı; biri diğerinden gelmeyip de, ortak bir kökten gelen kişiler arasında yansoy hısımlığı vardır.

Kan hısımlığının derecesi, görüleceği üzere nesillerin adedi ile belli olur. Diğer bir ifade ile bir kimseyle onun kan hısımları olan şahıs arasında kaç doğum varsa, bunlar arasındaki hısımlık derecesi de o kadardır. Mesela, bir kimse ile ana ve babası veya çocukları arasında bir doğum olduğundan, burada birinci dereceden kan hısımlığı vardır. Oysa, bir kimse ile kardeşi arasındaki hısımlık, burada bir kendisinin doğumu bir de kardeşinin doğumu olmak üzere iki doğum bulunduğu için, ikinci derecedendir. Bir kimseyle amcası, dayısı, halası veya teyzesi arasında üçüncü dereceden hısımlık vardır, zira biri kendinin doğumu, biri babasının (veya anasının) doğumu, biri de

amcasının (veya dayısının) veya halasının (veya teyzesinin) doğumu olmak üzere ortada üç doğum vardır.

Aynı Kanunun “Kayın (sıhri) hısımlığı”nı düzenleyen 18 inci maddesine göre; eşlerden biri ile diğer eşin kan hısımları, aynı tür ve dereceden kayın hısımları olur. Kayın hısımlığı, kendisini meydana getiren evliliğin sona ermesiyle ortadan kalkmaz.

O halde, karı ile kocasının babası veya anası arasında birinci dereceden kayın hısımlığı, karı ile kocasının kardeşleri arasında ise ikinci dereceden kayın hısımlığı vardır.

Özetle;

-Biri diğerinden gelen kişiler arasında üstsoy-altsoy (kan) hısımlığı vardır.

-Biri diğerinden gelmeyip de ortak bir kökten gelen kişiler arasında yansoy (kan) hısımlığı vardır.

-Kan hısımlığının derecesi, hısımları birbirine bağlayan doğum sayısı ile belli olur.

-Eşlerden biri ile diğer eşin kan hısımları, aynı tür ve dereceden kayın (sıhri) hısımları olur.

-Kayın (sıhri) hısımlık, hısımlığı sağlayan evliliğin sona ermesiyle ortadan kalkmaz.

Hısımlık Tablosu

Kan (Soy) Hısımları		Kayın (Sıhri) Hısımları	
1. derece kan hısımları	Kişinin çocukları (evlat edinilen çocuklar dahil)	1. derece kayın hısımları	Eşinin annesi ve babası
	Kişinin annesi ve babası		
2. derece kan hısımları	Kişinin kardeşleri	2. derece kayın hısımları	Eşinin kardeşleri (kayın, baldız, görümce)
	Kişinin torunları		

Kişinin büyük annesi ve büyük babası	Eşinin büyük annesi ve büyük babası		
3. derece kan hısımları	Kişinin kardeřlerinin çocukları (yeęenler)	3. derece kayın hısımları	Eşinin kardeşlerinin çocukları (kayın, baldız ve görümce çocukları)
	Kişinin dayısı		Eşinin dayısı
	Kişinin amcası		Eşinin amcası
	Kişinin halası		Eşinin halası
	Kişinin teyzesi		Eşinin teyzesi

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA